

V Londýně dne 23. 4. 2015

Česká republika blokuje reformu významného opatření EU ke snížení emisí

V debatě o záchraně kolabujícího evropského trhu s emisními povolenkami se česká vláda připojila k malému bloku zemí v čele s Polskem, který se snaží odložit reformy až na rok 2021 a umožnit, aby stovky milionů nových povolenek zaplavily trh. Nová studie think-tanku Sandbag¹, který se zaměřuje na klimatickou politiku, upozorňuje, jak české návrhy ohrožují reformní balíček a mohly by také vést k významnému snížení příjmů státního rozpočtu ČR.

System obchodování s emisemi je největší klimatickou politikou v Evropě. Přispěje k omezení emisí oxidu uhličitého z elektráren, továren a letecké dopravy v rámci EU s pomocí omezeného množství vydaných obchodovatelných emisních povolenek. Nicméně od roku 2012 se trh potýká s obrovským nadbytkem těchto povolenek - více než 2 miliardy přebytečných povolenek drží jejich cenu nízko a hrozí, že opatření bude desítky let zcela bezvýznamné.

Členské státy právě projednávají dlouho očekávaný návrh na omezení nabídky povolenek na trhu s emisemi prostřednictvím „Stabilizační rezervy“ (Market Stability Reserve). Česká vláda se přidala k blokující menšině zemí vedených Polskem, které chtějí účinnost reformy odložit až na rok 2021.² To je v rozporu s požadavkem Výboru pro životní prostředí Evropského parlamentu i většiny vlád členských států na zavedení reformy do roku 2018.

Organizace Sandbag, environmentální think-tank se sídlem v Londýně, spočítal, že pokud se s chronickým nadbytkem emisních povolenek v systému nic nestane, mohlo by se jejich množství do roku 2020 zdvojnásobit a dosáhnout výše 4,4 miliard.³ Za těchto okolností by i ty nejmambicióznější reformy, o nichž se nyní jedná, jen velmi obtížně dosáhly snížení přebytku povolenek pod současnou úroveň a zvýšení jejich ceny nad dnešní úroveň.

Sandbag také dochází k závěru, že důraznější reformy jsou v ekonomickém zájmu České republiky. Český průmysl je dobře chráněn před případnými změnami cen povolenek, které by tyto reformy mohly vyvolat. Sektory s největším, 83% podílem na průmyslových emisích, tj. výroba železa, cementu a rafinérie, mají k dispozici tolik povolenek a emisních kreditů, že se zvýšení cen povolenek nemusejí obávat až do roku 2030 či dokonce 2040.⁴ Point Carbon navíc odhaduje, že by státní rozpočet Česka mohl získat 657 milionů € dodatečných příjmů v příštích deseti letech, projde-li účinnější balíček návrhů, jako je fungování stabilizační rezervy od roku 2018 a vynětí takzvaných „nerozdělených povolenek“, které zbydou na konci

¹ Viz studie ["The Czech Republic under the ETS"](#).

² Do této skupiny patří vedle ČR a Polska také Bulharsko, Chorvatsko, Kypr, Maďarsko a Rumunsko.

³ Viz studie ["The Eternal Surplus"](#).

⁴ Sandbag předpokládá, že emise zůstanou na úrovni roku 2013 a aktuální opatření na zabránění úniku uhlíku budou pokračovat. Sektor výroby oceli je před změnami cen povolenek chráněn do roku 2040, pokud jeho emise zůstanou na úrovni 3 miliony tun ročně. Cementáren se zvýšení cen nedotkne až do 2036 (pokud budou nadále vypouštět 2,9 milionů tun emisí ročně) a rafinérií do roku 2034 (pokud budou mít emise na úrovni 0,8 milionů tun ročně). Tyto sektory se na emisích z průmyslu v ČR podílejí 38, respektive 35 a 10 procenty.

současného obchodovacího období.⁵ Česká vláda již podporuje opatření, které má zabránit, aby se v letech 2019 a 2020 do systému vrátilo 900 milionů odložených povolenek.

Damien Morris, hlavní analytik organizace Sandbag, řekl:

„Současné návrhy na zeštíhlení nabídky povolenek přicházejí pozdě a další překážky by jen oddálily oživení nemocného evropského trhu s emisemi. Česká vláda se má přidat k progresivním zemím a podpořit rychlé zavedení stabilizační rezervy a odstranění milionů nepřidělených povolenek, jež se chystají zaplavit trh v roce 2020. Dodatečné příjmy, které ČR může získat v dražbách, pomohou nejen životnímu prostředí, ale také českým daňovým poplatníkům.“

Kontakt pro více informací: Damien Morris, +44 7914 669 569, damien@sandbag.org.uk.

⁵ Projde-li účinnější návrh, výše příjmů ČR z povolenek prodaných v dražbách se ve srovnání s méně ambiciózním návrhem zvýší. Odhad je pro období 2015 až 2024 a jedná se o dosud nepublikované údaje, které Point Carbon organizaci Sandbag poskytl 15. dubna 2015. Z výnosů prodeje emisních povolenek je v ČR financován například úspěšný program na energetickou renovaci budov „Nová zelená úsporám“.